

การวิเคราะห์ผลการศึกษาวิจัย
วัฒนธรรมทางการเมืองของผู้นำกลุ่มเกษตรกร

ในบทนี้จะเป็นการวิเคราะห์ผลการศึกษาวิจัยระดับวัฒนธรรมทางการเมืองของผู้นำกลุ่มเกษตรกรจากข้อมูลสนามตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งกำหนดเป็นประเด็นสำคัญไว้ 2 ประเด็น คือ สมมุติฐานที่เกี่ยวกับการมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย และที่เกี่ยวกับการมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบอำนาจนิยมดังที่เสนอไว้แล้วในบทที่ 1 คือ

สมมุติฐานในการวิจัย

1. ผู้นำกลุ่มเกษตรกรมีระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยค่อนข้างต่ำ
2. ผู้นำกลุ่มเกษตรกรมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบอำนาจนิยมค่อนข้างสูง
3. ผู้นำกลุ่มเกษตรกรในเขตกรุงเทพมหานครมีระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยสูงกว่าผู้นำกลุ่มเกษตรกรในเขตต่างจังหวัด
4. ผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในเขตชุมชนเมืองมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยสูงกว่าผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในเขตชุมชนเมือง
5. ผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยสูงกว่าผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่มีอายุสูงกว่า 35 ปี
6. ผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าชั้น ป.7 มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบอำนาจนิยมสูงกว่าผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าชั้น ป.7
7. ผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่มีตำแหน่งทางราชการควย เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น มีระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบอำนาจนิยมสูงกว่าผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่ไม่มีตำแหน่งทางราชการ

8. ผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่ดำรงตำแหน่งในกลุ่มมากกว่า 1 ปีขึ้นไป มีระดับ
 วัฒนธรรมทางการ เมืองแบบประชาธิปไตยสูงกว่าผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่ดำรง
 ตำแหน่งในกลุ่มต่ำกว่า 1 ปี

ระดับของกรมีวัฒนธรรมทางการ เมืองแบบประชาธิปไตย

สำหรับการทดสอบสมมุติฐานเกี่ยวกับการมีวัฒนธรรมทางการ เมืองแบบประชาธิปไตย
 นี้ผู้วิจัยได้กำหนดสเกลการวัดตามแบบของ Likert ดังกล่าวแล้ว โดยกำหนดคำถามไว้
 ทั้งหมด 45 ข้อ คำถามทั้งหมดแบ่งออกเป็นสเกลย่อย 11 สเกล คือ ป 1 ถึง ป 11

คำถามทุกคำถามได้กำหนดคำตอบไว้ 5 ข้อ เหมือนกันทุกคำถาม คือ เห็นด้วย
 อย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่มีความเห็น ไม่เห็นด้วย และ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง การให้คะแนน
 คำตอบแต่ละข้อหากเป็นคำถามประเภทที่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ จะให้คะแนน
 เป็น 5 4 3 2 1 ตามลำดับ หากคำถามเป็นประเภทลบ คือตรงข้ามกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้
 คำตอบจะไล่คะแนน 1 2 3 4 5 ตามลำดับ คะแนนรวมมีตั้งแต่ 45 - 225 คะแนน
 ความตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4

ระดับของการมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย

คะแนนรวมของสเกล ป1 ถึง ป11	ร้อยละของผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย	
	จำนวนคน ^ก	ร้อยละ
สูงสุด 190 - 225	5	1.65
154 - 189	125	41.12
118 - 153	173	56.91
82 - 117	1	0.33
ต่ำสุด 45 - 81	-	-
รวม	304	100

ก. คือจำนวนผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่ตอบคำถามในแต่ละช่วงคะแนน

จากข้อมูลในตารางนี้ชี้ให้เห็นว่า ผู้นำกลุ่มเกษตรกรส่วนใหญ่มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับกลาง และสูง กล่าวคือในระดับต่ำสุดไม่มีเลย ส่วนในระดับต่ำมีเพียงร้อยละ 0.33 ระดับสูงสุดร้อยละ 1.65 ส่วนในระดับกลาง และ ระดับสูงมีถึงร้อยละ 56.91 และ ร้อยละ 31.12 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่าผู้นำกลุ่มเกษตรกรมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยค่อนข้างต่ำนั้นไม่จริง ซึ่งอาจให้ข้อสังเกตได้ว่า เนื่องจากองค์การของกลุ่มเกษตรกรนั้นมีการดำเนินการตามวิถีทางประชาธิปไตย¹ กรรมการและผู้นำกลุ่มเกษตรกรต้องมาจากการเลือกตั้ง และการดำเนินการต่าง ๆ ของกลุ่มจะต้องได้รับความเห็นชอบจากสมาชิก จึงมีส่วนกระตุ้นให้ผู้นำกลุ่มมีทัศนคติและแนวความคิดตามวิถีทางประชาธิปไตยมากขึ้น

นอกจากนี้จากผลการวิจัยของ สมชัย รัถวิจิตร เกี่ยวกับความเป็นผู้นำในหมู่บ้าน² ยังชี้ให้เห็นว่า ผู้นำหมู่บ้านมักจะเป็นผู้ที่มีความสนใจในกิจกรรมต่าง ๆ สูง เป็นผู้ที่มีความสามารถที่จะอุทิศประโยชน์เพื่อท้องถิ่นของตนได้มาก เป็นผู้ที่มีการพบปะนอกหมู่บ้านกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับชีวิตและความเป็นอยู่ในเมืองหรือชุมชนที่เจริญ หรือมักเป็นผู้ที่ได้รับการฝึกอบรม มีความชำนาญในงานบางอย่างที่ชาวบ้านนิยม ซึ่งผู้นำกลุ่มเกษตรกรก็อยู่ในข่ายของผู้นำหมู่บ้านที่ สมชัย รัถวิจิตร ทำการวิจัย ฉะนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ทฤษฎีเหตุผลดังกล่าวนี้จึงมีส่วนสนับสนุนให้ผู้นำกลุ่มเกษตรกรมีทัศนคติและแนวความคิดเห็นตลอดจนค่านิยมที่ส่งเสริมวิถีทางระบอบประชาธิปไตยค่อนข้างสูง

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลเห็นเด่นชัดขึ้น ขอให้คะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกรจากคะแนนแต่ละสเกลในตารางที่ 5 ถึง 15 ประกอบและจะแสดงให้เห็นโดยสรุปย่อในตารางที่ 16

1. ข้อบังคับของกลุ่มเกษตรกร (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2519), หน้า 21 - 28.

2. สมชัย รัถวิจิตร, ความเป็นผู้นำในหมู่บ้านทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย (กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการทหาร, 2514), บทสรุปหน้า 11.

ตารางที่ 5

การมีจิตใจที่ต่อการปกครองแบบประชาธิปไตยของผู้นำกลุ่มเกษตรกร (ป 1)

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร					รวม
		ต่ำสุด				สูงสุด	
		1	2	3	4	5	
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
33.	เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ยังยากจนและมีความร่นอย จึงยังไม่พร้อมที่จะปกครองตนเอง	(52) ^ก 17.11	(105) 34.54	(40) 13.16	(78) 25.66	(29) 9.54	(304) 100
34.	การจะพัฒนาประเทศไทยให้พ้นจากความยากจนนั้นของปกครองแบบอำนาจเด็ดขาด จะทำได้เร็วกว่าปกครองแบบประชาธิปไตย	(47) 11.46	(56) 18.42	(62) 20.38	(106) 34.87	(33) 10.86	(304) 100
35.	การปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นระบอบการปกครองที่ไม่เหมาะสมสำหรับประเทศไทยในขณะนี้	(63) 20.72	(60) 19.74	(40) 13.16	(106) 34.87	(35) 11.51	(304) 100

ก. ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่ตอบคำถามในแต่ละข้อ ซึ่งในตารางต่อไปจะแสดงด้วยวิธีเดียวกันทั้งสิ้น.

จากคำถามในตารางที่ 5 แสดงว่า ในข้อ 33 คะแนนของผู้เข้าอบรมเกษตรกรที่มีจิตใจต้องการการปกครองแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับต่ำ (2) และสูง (4) คือ ร้อยละ 34.54 และ ร้อยละ 25.66 ตามลำดับ ในข้อ 34 อยู่ในระดับสูง (4) และกลาง (3) คือ ร้อยละ 34.87 และ ร้อยละ 20.38 ตามลำดับ ในข้อ 35 อยู่ในระดับสูง (4) และต่ำสุด (1) คือ ร้อยละ 34.87 และ ร้อยละ 20.72 ตามลำดับ

ตารางที่ 6

ความยึดมั่นในความสำคัญคุณค่าและศักดิ์ศรีของบุคคลของผู้นำกลุ่มเกษตรกร (ปี 2)

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร					รวม
		ต่ำสุด				สูงสุด	
		1	2	3	4	5	
		ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
36.	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ว่า ระดับการศึกษา ฐานะศักดิ์ ตระกูลทำให้คนเรามีคุณค่า แตกต่างกัน	(50) 16.45	(91) 29.93	(40) 13.16	(95) 31.25	(28) 9.21	(304) 100
37.	คนที่เกิดในตระกูลเจ้านาย ย่อมมีศักดิ์ศรีเหนือกว่าคน ที่เกิดในตระกูลชาวบ้าน ธรรมดา	(40) 13.16	(66) 21.71	(36) 11.84	(116) 38.16	(46) 15.13	(304) 100
38.	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ว่า ความสำคัญของคนเรานั้น ขึ้นอยู่กับความมั่งมีควมมี หน้ามีตาและการมีตำแหน่ง ใหญ่โตมากกว่าขึ้นอยู่กับการ ที่เราเกิดมาเป็นคน	(23) 7.57	(66) 21.71	(49) 16.12	(125) 41.12	(41) 13.49	(304) 100

จากคำถามในตารางที่ 6 แสดงว่าคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่มีความยึดมั่นใน
ความสำคัญ คุณค่าและศักดิ์ศรีของบุคคลอยู่ในระดับสูง (4) และต่ำ (2) ในข้อ 36, 37
และ 38 คือ ร้อยละ 31.25, ร้อยละ 38.16, ร้อยละ 41.12 และร้อยละ 29.90,
ร้อยละ 21.71, ร้อยละ 21.71 ตามลำดับ

ตารางที่ 7

ความเชื่อมั่นในความเสมอภาคของบุคคลของกลุ่มผู้นำเกษตรกรภาคกลาง (ปี 3)

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร						
		ต่ำสุด				สูงสุด	รวม	
		1	2	3	4	5		
		ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
39.	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ว่าประชาชน ธรรมดาทั่วไปย่อมมีสิทธิบัญญัติที่จะ ตัดสินใจเลือกผู้นำทางการเมือง และเปลี่ยนแปลงผู้นำทางการเมือง เมืองของตนเองได้	(10)	(33)	(39)	(132)	(90)	(304)	
		3.29	10.86	12.83	43.42	29.61	100	
40.	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ว่าคนเรานั้น ไม่ว่าจะโง่เขลาหรืออ่อนการศึกษา แต่ไหนก็ยังสามารถที่จะ เลือกทางเดินที่ถูกต้องให้แก่ตน เองและบ้านเมืองได้	(4)	(28)	(34)	(134)	(104)	(304)	
		1.32	9.21	11.18	44.08	34.21	100	
41.	ผู้ที่ได้รับเลือกเป็น ส.ส.ไม่ได้ หมายความว่า จะมีความสามารถ มากกว่าชาวบ้าน	(18)	(62)	(42)	(111)	(66)	(304)	
		5.92	20.39	15.46	36.51	21.71	100	

จากคำถามในตารางที่ 7 แสดงว่า ผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่มีความเชื่อมั่นในความ
เสมอภาคของบุคคลอยู่ในระดับสูง (4) และสูงสุด (5) คือ ร้อยละ 43.42, ร้อยละ 44.08,
ร้อยละ 36.51 และ ร้อยละ 29.61, ร้อยละ 34.21, ร้อยละ 21.71 ตามลำดับ

ตารางที่ 8

การเคารพในสิทธิและเสรีภาพของผู้นับของผู้นำกลุ่มเกษตรกรภาคกลาง (ป 4)

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของคะแนนของผู้นับกลุ่มเกษตรกร					รวม
		ต่ำสุด				สูงสุด	
		1	2	3	4	5	
		ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
42.	ในการซื้อตั๋วคู้หนึ่งนั้นไม่จำเป็น ว่าคนที่ไปถึงก่อนจะต้องซื้อได้ ก่อนคนไปถึงทีหลังอาจจะแย่ง ซื้อก่อนได้	(28) 9.21	(84) 27.63	(50) 16.45	(104) 34.21	(38) 12.50	(304)
43.	ในการประชุมประท้วงรัฐบาลนั้น ต้องระวังไม่ให้เกิดเคือตรอนแก่ ผู้นับ	(8) 2.63	(26) 8.85	(27) 8.88	(117) 38.49	(126) 41.45	(304) 100
44.	ท่านเห็นควยหรือไม่ที่ว่าประชาชน ไม่ควรแสดงความคิดเห็นขัดแย้ง กับรัฐบาล	(30) 9.87	(46) 15.13	(46) 15.13	(145) 47.70	(39) 12.17	(304) 100
45.	ท่านเห็นควยหรือไม่ที่ว่าเจ้านาย ยอมมีสิทธิพิเศษเหนือชาวบ้าน ทั่วไป	(26) 8.55	(50) 16.45	(36) 11.84	(145) 47.70	(47) 15.46	(304) 100

จากคำถามในตารางที่ 8 แสดงว่า ในข้อ 42 และ 45 คะแนนของผู้นำกลุ่ม
เกษตรกรที่มีความเคารพในสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่นอยู่ในระดับสูง (4) และต่ำ (2) คือ
ร้อยละ 34.21, ร้อยละ 47.20 และ ร้อยละ 27.63, ร้อยละ 16.45 ตามลำดับ
ส่วนข้อ 44 อยู่ในระดับสูง (4) กลาง (3) และต่ำ (2) คือร้อยละ 47.70, ร้อยละ
15.13, ร้อยละ 15.13 ตามลำดับ สำหรับข้อ 43 อยู่ในระดับสูง (4) และสูงสุด (5)
คือร้อยละ 38.49, ร้อยละ 41.45 ตามลำดับ

ตารางที่ 9

ความสนใจในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง

ของผู้นำกลุ่มเกษตรกร (ปี 5)

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร					
		ต่ำสุด				สูงสุด	รวม
		1	2	3	4	5	
ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ		
46.	การเป็นหัวหน้าให้ ส.ส. นั้น มีแต่จะก่อให้เกิดอันตรายแก่ ตัวเอง ดังนั้นเราจึงไม่ควร เป็นหัวหน้าให้ใคร	(79) 25.97	(114) 37.5	(38) 12.5	(52) 17.11	(21) 6.91	(304) 100
47.	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ว่าใครจะ นำเป็นรัฐบาลก็ตามไม่ใช่เรื่องที่ ยาวนานจะต้องรับผิดชอบ	(24) 7.89	(35) 11.51	(43) 14.14	(142) 46.71	(60) 19.74	(304) 100
48.	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ว่าผู้นำควร จะมาจากการแต่งตั้งมากกว่า การเลือกตั้ง	(42) 13.82	(49) 16.12	(48) 15.79	(123) 40.46	(42) 13.82	(304) 100
49.	การเป็นสมาชิกพรรคการเมือง นั้นเป็นสิ่งที่ไม่มีประโยชน์เพราะ ส.ส. เท่านั้นที่ได้รับผลประโยชน์	(55) 18.09	(67) 22.04	(60) 19.74	(97) 31.91	(25) 8.22	(304) 100

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร					
		ต่ำสุด					รวม
		1	2	3	4	5	ร้อยละ
50.	ถามถึงการเลือกตั้งเมื่อใดในฐานะที่ท่านเป็นผู้นำกลุ่มเกษตรกรท่านควรแนะนำให้ชาวบ้านไปฟังการหาเสียงของ ส.ส. ใหม่มากที่สุด เพื่อที่จะได้มีความรู้กว้างขวาง	(9) 2.96	(38) 12.5	(52) 17.11	(123) 40.46	(82) 26.97	(304) 100

จากคำถามในตารางที่ 9 แสดงว่า ในข้อ 47 และข้อ 50 คะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่มีความสนใจในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครองอยู่ในระดับสูง (4) และสูงสุด (5) คือร้อยละ 46.71, ร้อยละ 40.46 และ ร้อยละ 19.97, ร้อยละ 26.97 ตามลำดับ ส่วนในข้อ 48 อยู่ในระดับสูง (4) และต่ำ (2) คือ ร้อยละ 40.46 ร้อยละ 16.12 ตามลำดับ สำหรับข้อ 46 อยู่ในระดับต่ำ (2) และต่ำสุด (1) คือร้อยละ 37.5 และร้อยละ 25.97 ตามลำดับ

ตารางที่ 10

ความสำนึกในหน้าที่พลเมืองของตนและการมีความเชื่อมั่นในตนเอง
ของผู้นำกลุ่มเกษตรกร (ป 6)

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร					
		ต่ำสุด				สูงสุด	รวม
		1	2	3	4	5	
ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ		
51.	เมื่อมีการเลือกตั้งประชาชนทุกคนไม่จำเป็นต้องไปออกเสียงเลือกตั้งก็ได้เพราะจะทำให้เสียเวลาทำมาหากิจ	(19) 6.25	(20) 6.58	(32) 10.53	(140) 46.05	(93) 30.59	(304) 100
52.	ถ้าเห็นขโมยขึ้นบ้านอื่น ท่านควรนิ่งเสียเพราะถ้าท่านแจ้งตำรวจขโมยอาจจะทำร้ายท่านในภายหลังได้	(22) 7.24	(9) 6.25	(28) 9.21	(159) 52.3	(76) 25.0	(304) 100
53.	การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อบ้านเมืองนั้นควรเป็นหน้าที่ของคนมั่งมีเพราะคนจนต้องหาเช้ากินค่ำ ไม่มีเวลาที่ช่วยเหลือบ้านเมืองได้	(31) 10.2	(31) 10.2	(31) 10.2	(148) 48.67	(63) 20.72	(304) 100

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ความสำคัญในหน้าที่พลเมืองของท่านและการมีความเชื่อมั่นในตนเอง

ของผู้นำกลุ่มเกษตรกร (ป 6)

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร					รวม
		ค่าสุด					
		1	2	3	4	5	
		ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
54.	ในฐานะที่ท่านเป็นผู้นำกลุ่มเกษตรกรอาสาสมัครของท่านไม่ได้รับความเป็นธรรม ควรเข้าช่วยเหลือทันที	(5) 1.64	(4) 1.32	(21) 6.91	(107) 35.20	(167) 54.93	(304) 100
55.	ถ้าเรามั่นใจว่าเราทำในสิ่งที่ถูกต้องแล้วเราไม่ท้อถอยแล้วคนอื่นนินทา	(4) 1.32	(6) 1.97	(13) 4.28	(110) 36.18	(171) 56.25	(304) 100
56.	ผู้ชายไทยทุกคนต้องเกณฑ์ทหารเพื่อปกป้องแผ่นดินของเรา	(4) 1.32	(5) 1.64	(15) 4.93	(80) 26.32	(200) 65.79	(304) 100

จากคำถามในตารางที่ 10 แสดงว่าคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่มีความสำคัญในหน้าที่พลเมืองของท่าน และมีความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับสูงสุด (5) และสูง (4) ในข้อ 54, 55 และ 56 คือ ร้อยละ 54.93, ร้อยละ 56.25, ร้อยละ 65.79 และร้อยละ 35.20 ร้อยละ 36.18, ร้อยละ 26.32 ตามลำดับ ส่วนในข้อ 51, 52 และ 53 อยู่ในระดับสูง (4) และสูงสุด (5) คือ ร้อยละ 46.05, ร้อยละ 52.30, ร้อยละ 48.67 และ ร้อยละ 30.59, ร้อยละ 25.0, และร้อยละ 20.72 ตามลำดับ

ตารางที่ 11

การมองโลกในแง่ดีและไว้วางใจผู้อื่นของผู้นำกลุ่มเกษตรกร (ป.7)

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร					
		ต่ำสุด				สูงสุด	รวม
		1	2	3	4	5	
ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ		
57.	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ว่าการเมือง เป็นเรื่องสกปรกและมีแต่คอร์รัปชัน	(70)	(94)	(44)	(67)	(29)	(304)
		23.03	30.92	14.47	22.04	9.54	100
58.	โดยทั่วไปแล้วคนไทยมีนิสัยชอบ ช่วยผู้อื่น	(1)	(8)	(21)	(127)	(147)	(304)
		0.33	2.63	6.91	41.78	48.36	100
59.	รัฐบาลยอมกระทำเพื่อประโยชน์ ของประชาชนเสมอ	(8)	(25)	(37)	(116)	(118)	(304)
		2.63	8.22	12.17	38.16	38.82	100
60.	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าคนแปลก หน้ามักเป็นคนที่ไม่น่าไว้วางใจ	(70)	(123)	(45)	(51)	(17)	(304)
		23.03	40.46	14.80	16.78	4.93	100
61.	นักการเมืองเป็นบุคคลที่ซื่อสัตย์ เชื่อถือได้ มีจิตใจที่เสียสละ เพื่อประชาชน	(33)	(112)	(63)	(51)	(45)	(304)
		10.86	36.84	20.72	16.78	14.80	100

จากคำถามในตารางที่ 11 แสดงว่า คะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่มีความไว้วางใจผู้อื่นอยู่ในระดับต่ำ (2) และต่ำสุด (1) ในข้อ 57 และ 60 คือ ร้อยละ 30.92, ร้อยละ 40.46 และ ร้อยละ 23.03, ร้อยละ 23.03 ตามลำดับ และอยู่ในระดับสูง (4) และสูงสุด ในข้อ 58 และข้อ 59 คือ ร้อยละ 41.78, ร้อยละ 38.16 และ ร้อยละ 48.36, ร้อยละ 38.82 ตามลำดับ สำหรับข้อ 61 อยู่ในระดับกลาง (3) และต่ำ (2) ร้อยละ 20.72 และร้อยละ 36.84 ตามลำดับ

ตารางที่ 12

ความเชื่อมั่นในตัวเจ้าหน้าที่หรือสถาบันทางราชการและการเมืองของผู้นำกลุ่มเกษตรกร (ป 8)

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร					รวม
		ค่าสุด				สูงสุด	
		1	2	3	4	5	
ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ		
62.	ถ้าท่านไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านควรฟ้องร้องทอศาล เพราะ ศาล เป็นแหล่งที่ให้ความยุติธรรม ได้ดีที่สุด	(4) 1.32	(26) 8.55	(32) 10.53	(118) 38.82	(124) 40.79	(304) 100
63.	พรรคการเมืองยอมเป็นตัวแทน ในการรักษาผลประโยชน์ของ ประชาชน	(14) 4.61	(68) 22.37	(77) 25.33	(83) 27.30	(62) 20.39	(304) 100
64.	ข้าราชการไทยเป็นบุคคลที่เชื่อ ถือได้ เพราะข้าราชการส่วน ใหญ่ เป็นคนดีที่ไม่มีการฉ้อราษฎร์ บังหลวง	(30) 9.87	(99) 32.57	(65) 21.38	(73) 24.01	(37) 12.17	(304) 111
65.	ตำรวจเป็นผู้ที่ปกป้องและให้ ความอบอุ่นแก่ประชาชนได้ดี ที่สุด	(14) 4.61	(39) 12.83	(35) 11.51	(139) 45.72	(77) 25.33	(304) 111

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร					รวม
		ต่ำสุด				สูงสุด	
		1	2	3	4	5	
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
66.	ถ้าชาวบ้านมีความเดือดร้อน ส.ส. จะช่วยแก้ความเดือด ร้อนให้ได้	(20) 6.58	(102) 33.55	(64) 21.05	(81) 26.64	(37) 12.17	(304) 100

จากคำถามในตารางที่ 12 แสดงว่า ในข้อ 62 คะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่มีความเชื่อมั่นในสถาบันทางราชการอยู่ในระดับสูง (4) และสูงสุด (5) คือ ร้อยละ 38.82 และร้อยละ 40.79 ตามลำดับ ในข้อ 63 ซึ่งเกี่ยวกับสถาบันทางการเมืองนั้นอยู่ในระดับสูง (4) และกลาง (3) คือ ร้อยละ 27.30 และ ร้อยละ 25.33 ตามลำดับ ส่วนในข้อ 64 และ 66 อยู่ในระดับต่ำ (2) และสูง (4) คือ ร้อยละ 32.57, ร้อยละ 33.55 และ ร้อยละ 24.01, ร้อยละ 26.64 ตามลำดับ สำหรับข้อ 65 อยู่ในระดับสูง (4) และสูงสุด (5) คือ ร้อยละ 45.72 และ 25.33 ตามลำดับ

ตารางที่ 13

การวิจัยวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลของผู้นำกลุ่มเกษตรกร (ปี 9)

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร					รวม
		ต่ำสุด		สูงสุด			
		1	2	3	4	5	
		ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
67	การวิพากษ์วิจารณ์ผู้ใหญ่ทอหน้า นั้นเป็นการไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง และอาจก่อให้เกิดศัตรูได้	(70) 23.03	(120) 39.47	(43) 14.14	(51) 16.78	(20) 6.58	(304) 100
68	ผู้น้อยไม่ควรวิพากษ์ผู้ใหญ่ทอหน้า ตั้งคำพังเพยที่ว่า "อย่านำไม้ ซีกไปจัดไม้ซุง"	(39) 12.83	(70) 23.03	(55) 18.07	(116) 38.16	(24) 7.89	(304) 100
69	คนไทยมีนิสัยไม่ชอบออกความ คิดเห็นเพราะถูกอบรมให้เป็น คนเชื่อฟังและปฏิบัติตามมานาน	(46) 15.13	(82) 26.97	(36) 11.84	(109) 35.86	(31) 10.2	(304) 100
70	ถ้าเราพบเห็นผู้ใดทำสิ่งไม่ถูก ทองเราควรใช้เหตุผลคัดค้าน ให้มีการแก้ไขเสียใหม่	(6) 1.97	(13) 4.28	(24) 7.89	(163) 53.62	(98) 32.24	(304) 100

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร					รวม
		ต่ำสุด		สูงสุด			
		1	2	3	4	5	
ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ		
71	ประชาชนมีสิทธิที่จะวิพากษ์วิจารณ์นโยบายของรัฐบาลไม่ว่าจะเห็นด้วยหรือไม่ก็ตาม	(11) 3.62	(27) 8.88	(57) 18.75	(138) 45.39	(71) 23.36	(304) 111

จากคำถามในตารางที่ 13 แสดงว่า ในข้อ 70 และ 71 คะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่เห็นด้วยกับการรู้จักวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลอยู่ในระดับสูง (4) และสูงสุด (5) คือ ร้อยละ 53.62, ร้อยละ 45.39 และ ร้อยละ 32.24, ร้อยละ 23.36 ตามลำดับในข้อ 68 และ 69 อยู่ในระดับกลาง (3) และต่ำ (2) คือ ร้อยละ 38.16, ร้อยละ 35.86 และ ร้อยละ 23.03, ร้อยละ 26.97 ตามลำดับ สำหรับข้อ 67 นั้น อยู่ในระดับต่ำ (2) และต่ำสุด (1) คือ ร้อยละ 39.47 และ ร้อยละ 23.03 ตามลำดับ

ตารางที่ 14

ความเชื่อมั่นในความเสมอภาคของมนุษย์ของผู้นำกลุ่มเกษตรกร (ปี 10)

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร					รวม
		ต่ำสุด				สูงสุด	
		1	2	3	4	5	
ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ		
72.	ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับคำพังเพยที่ว่า "ผู้หญิงเป็นช่างเท้าหลัง" ยังใช้ได้อยู่เพราะผู้หญิงเป็นเพศอ่อนแอจึงควรให้ผู้ชายเป็นผู้นำ	(55) 18.09	(94) 30.92	(52) 17.11	(89) 29.28	(14) 4.61	(304) 111
73.	ถ้าคนมีความรุ่มากับคนมีความร่นอยทำดีค้อย่างเดียวกันคนที่มีความรุ่มมากกว่าควรได้รับโทษน้อยกว่า	(26) 8.55	(36) 11.84	(36) 11.84	(145) 47.7	(61) 20.07	(304) 111
74.	คนเราเกิดมาเป็นคนชั้นสูงหรือชั้นต่ำนั้นเป็นเพราะบุญกรรมแต่ชาติปางก่อน	(81) 26.64	(110) 36.18	(43) 14.14	(56) 18.42	(14) 4.61	(304) 111

จากคำถามในตารางที่ 14 แสดงว่า ในข้อ 73 คะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่มีความ
เชื่อมั่นในความเสมอภาคของมนุษย์อยู่ในระดับสูง (4) และสูงสุด (5) คือ ร้อยละ 47.70
และ ร้อยละ 20.07 ตามลำดับ ส่วนในข้อ 74 อยู่ในระดับต่ำ (2) และต่ำสุด (1) คือ
ร้อยละ 36.18 และ ร้อยละ 26.64 ตามลำดับ หมายความว่าผู้นำกลุ่มเกษตรกรยังเชื่อ
ถือในเรื่องบุญกรรมแต่ปางก่อนอยู่มาก สำหรับข้อ 72 อยู่ในระดับสูง (4) และต่ำ (2)
คือ ร้อยละ 29.28 และ ร้อยละ 30.92 ตามลำดับ

ตารางที่ 15

การยืมติดอกติดการปกครองแบบประชาธิปไตยของผู้นำกลุ่มเกษตรกร (ปี 11)

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร					
		ต่ำสุด				สูงสุด	รวม
		1	2	3	4	5	
ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ		
75.	ในการประชุมสมาชิกกลุ่มเกษตรกรนั้น ใครที่ไม่เห็นด้วยกับเสียงข้างมากควรถูกขับออกจากการเป็นสมาชิกเสีย	(40) 13.16	(64) 21.05	(42) 13.82	(111) 36.51	(47) 15.46	(304) 111
76.	ในการประชุมตกลงใด ๆ ก็ตาม ถ้ามติออกมาไม่ตรงกับความคิดของเรา เราไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตาม	(36) 18.84	(77) 23.33	(49) 16.12	(98) 32.24	(44) 14.47	(304) 111
77.	ในการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ นั้น ทางที่ดีที่สุดไม่ควรให้มีการถกเถียงกัน เพราะจะทำให้ทะเลาะกันได้	(52) 17.11	(78) 25.66	(35) 11.51	(107) 35.2	(32) 10.53	(304) 111

จากคำถามในตารางที่ 15 แสดงว่า คะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่ยอมรับการยึดถือ
กติกากการปกครองแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับสูง (4) และต่ำ (2) ดังนี้ข้อ 75, 76, 77
คือ ร้อยละ 36.51, ร้อยละ 32.24, ร้อยละ 35.20, และ ร้อยละ 21.05, ร้อยละ
23.33, ร้อยละ 25.66 ตามลำดับ

เพื่อให้เห็นร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกรตามระดับการมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย เป็นรายชื่อทั้งหมด 45 ข้อ จึงแสดงรวมยอดไว้ให้คุณในตารางที่ 16

ตารางที่ 16

ระดับการมีวัฒนธรรมทางการ เมืองแบบประชาธิปไตยเป็นรายข้อทั้งหมดของผู้นำกลุ่มเกษตรกร.

ข้อ	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร										
	ค่าสุด	1		2		3		4		5	สูงสุด
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	
33.	52	17.11	105	34.54	40	13.16	78	25.66	29	9.54	
34.	47	11.46	56	18.42	62	20.38	106	34.87	33	10.86	
35.	63	20.72	60	19.74	40	13.16	106	34.87	35	11.51	
36.	50	16.45	91	29.93	40	13.16	95	31.25	28	9.21	
37.	40	13.16	66	21.71	36	11.84	116	38.16	46	15.13	
38.	23	7.57	66	21.71	49	16.12	125	41.12	41	13.49	
39.	10	3.29	38	10.86	39	12.83	132	43.42	90	29.61	
40.	4	1.32	28	9.21	34	11.18	134	44.08	104	34.21	
41.	18	5.92	62	20.39	42	15.46	111	36.51	66	21.71	
42.	28	9.21	84	27.63	50	16.45	104	34.21	38	12.50	
43.	8	2.63	26	8.85	27	8.88	117	38.49	126	41.45	
44.	30	9.87	46	15.13	46	15.13	145	47.70	39	12.17	
45.	26	8.55	50	16.45	36	11.84	145	47.70	47	15.46	
46.	79	25.97	114	37.50	38	12.50	52	17.11	21	6.91	
47.	24	7.89	35	11.51	43	14.14	142	46.71	60	19.74	
48.	42	13.82	49	16.12	48	15.79	123	40.46	42	13.82	

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อ	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร									
	ต่ำสุด 1		2		3		4		5 สูงสุด	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
49.	55	18.09	67	22.04	60	19.74	97	31.91	25	8.22
50.	9	2.96	38	12.50	52	17.11	123	40.46	82	26.97
51.	19	6.25	20	6.58	32	10.53	140	46.05	93	30.59
52.	22	7.24	19	6.25	28	9.21	159	52.30	76	25.00
53.	31	10.20	31	10.20	31	10.20	148	48.67	63	20.72
54.	5	1.64	4	1.30	21	6.91	107	35.20	167	54.93
55.	4	1.32	6	1.97	13	4.28	110	36.18	171	56.25
56.	4	1.32	5	1.67	15	4.93	80	26.32	200	65.79
57.	70	23.03	94	30.92	44	14.47	67	22.04	29	9.54
58.	1	0.33	8	2.63	21	6.91	127	41.78	147	48.36
59.	8	2.63	25	8.22	37	12.17	116	38.16	118	38.82
60.	70	23.03	123	40.46	45	14.80	51	16.78	15	4.93
61.	33	10.86	112	36.84	63	20.72	51	16.78	45	14.80
62.	4	1.32	26	8.55	32	10.53	118	38.52	124	40.79
63.	14	4.61	68	22.37	77	25.33	83	27.30	62	20.39
64.	30	9.87	99	32.57	65	21.38	73	24.01	37	12.17
65.	14	4.61	33	12.83	35	11.51	139	45.72	77	25.33
66.	20	6.58	102	35.55	64	21.05	81	26.64	37	20.39

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อ	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร									
	ต่ำสุด 1		2		3		4		5 สูงสุด	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
67.	70	23.03	120	39.47	43	14.14	51	16.78	20	6.58
68.	39	12.83	70	23.03	55	18.07	116	38.16	24	7.89
69.	46	15.13	82	26.97	36	11.84	109	35.86	31	10.20
70.	6	1.97	13	4.28	24	7.89	163	53.62	98	32.24
71.	11	3.62	27	8.88	57	18.75	138	45.39	71	23.36
72.	55	18.09	94	30.92	52	17.11	89	29.28	14	4.61
73.	26	8.55	36	11.84	36	11.84	145	47.70	61	20.07
74.	81	26.64	110	36.18	43	14.14	56	18.42	14	4.01
75.	40	13.16	64	21.05	42	13.82	111	36.51	47	15.46
76.	36	11.84	77	23.33	49	16.12	98	32.24	44	14.47
77.	52	17.11	78	25.66	35	11.51	107	35.20	32	10.53

ระดับการมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบอำนาจนิยม

ในการทดสอบสมมุติฐานเกี่ยวกับถาวรมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบอำนาจนิยมของผู้นำกลุ่มเกษตรกรนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสเกลการวัดตามแบบของ Likert โดยคำถามแต่ละข้อจะมีคำตอบ 5 ข้อ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่มีความเห็น ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เหมือนกันทุกข้อ การให้คะแนนคำตอบแต่ละข้อ หากเป็นคำถามประเภทบวกที่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ จะให้คะแนนเป็น 5 4 3 2 1 ตามลำดับ แต่ถ้าเป็นคำถามประเภทลบ คือตรงกันข้ามกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คำตอบจะได้ 1 2 3 4 5 ตามลำดับ คำถามมีทั้งหมด 32 ข้อ แบ่งเป็นสเกลย่อย 8 สเกล คือ อ 1 ถึง อ 8 คะแนนรวมมีตั้งแต่ 32 ถึง 160 คะแนนตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 17

ระดับของการมีวัฒนธรรมทางการ เมืองแบบอำนาจนิยม

ของผู้นำกลุ่มเกษตรกรภาคกลาง

คะแนนของสเกล ๑1 ถึง ๑8	ร้อยละของผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่มีวัฒนธรรม ทางการ เมืองแบบอำนาจนิยม	
	จำนวนคน ^ก	ร้อยละ
สูงสุด 134.5 - 160	17	5.59
108.9 - 134.4	129	42.43
83.3 - 108.8	133	43.75
57.7 - 83.2	24	7.90
ต่ำสุด 32 - 57.6	1	0.33
รวม	304	100

ก. คือจำนวนผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่ตอบคำถามในแต่ละช่วงคะแนน

จากข้อมูลในตารางที่ 17 ซึ่งให้เห็นว่า ผู้นำกลุ่มเกษตรกรส่วนใหญ่มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบอำนาจนิยม อยู่ในระดับกลาง และสูง คือมีถึงร้อยละ 43.75 และร้อยละ 42.43 ตามลำดับ ส่วนในระดับสูงสุดมีเพียง ร้อยละ 5.59 ในระดับต่ำ และต่ำสุดมีเพียงร้อยละ 7.90 และ ร้อยละ 0.33 เท่านั้น แสดงให้เห็นว่าสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า ผู้นำกลุ่มเกษตรกรมีระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบอำนาจนิยมค่อนข้างสูงนั้น เป็นจริง.

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลเห็นเด่นชัดยิ่งขึ้น ขอให้ดูคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร จากคะแนนแต่ละสเกลในตารางที่ 18 ถึง 26 ประกอบ และจะแสดงให้เห็นโดยสรุปรวมยอดในตารางที่ 27

ตารางที่ 18

การมอบอำนาจทุกสิ่งทุกอย่างไว้ที่ผู้นำของกลุ่มเกษตรกร (อ 1)

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร					รวม
		ต่ำสุด				สูงสุด	
		1	2	3	4	5	
		ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
1.	ถ้านายกรัฐมนตรีเข้าใจปัญหา ของชาวไรชาวนาอย่างจริงจัง ปัญหาของชาวไรชาวนาก็จะแก้ ไขได้ทั้งหมด	(12) 3.9	(27) 8.88	(30) 9.87	(103) 33.88	(132) 43.42	(304) 100
2.	การปฏิรูปที่ดินนั้นจะสำเร็จหรือ ไม่ยอมขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบ ของนายกรัฐมนตรีแต่เพียงผู้ เดียว	(23) 5.57	(82) 26.97	(39) 12.83	(78) 25.66	(82) 26.97	(304) 100
3.	การที่จอมพลสฤษดิ์ประกาศว่า "ข้าพเจ้าขอรับผิดชอบแต่ผู้ เดียว" ย่อมเป็นการถูกต้อง เพราะการจะพัฒนาประเทศ โดยเร็วนี้ผู้นำควรมีอำนาจ เด็ดขาดทุกอย่าง	(24) 7.89	(57) 18.75	(33) 10.86	(77) 25.33	(113) 37.17	(304) 100

จากคำถามในตารางที่ 18 แสดงว่า คะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่เห็นด้วยกับการมอบอำนาจทุกสิ่งทุกอย่างไว้ที่ผู้นำอยู่ในระดับสูง (4) และ สูงสุด (5) ทั้งข้อ 1 และ ข้อ 3 คือ ร้อยละ 33.88 , ร้อยละ 25.33 และ ร้อยละ 43.42 , ร้อยละ 37.17 ตามลำดับ ส่วนในข้อ 2 อยู่ในระดับสูงสุด (5) และต่ำ (2) เท่ากันคือ ร้อยละ 26.97

ตารางที่ 19

การนิยามอำนาจเด็ดขาดของผู้นำกลุ่มเกษตรกร (อ ๒)

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร					
		ต่ำสุด				สูงสุด	รวม
		1	2	3	4	5	
		ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
4.	ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์นั้น เป็นภัยต่อความมั่นคงของ ประเทศชาติอย่างร้ายแรง สมควรให้ทหารเข้าปราบ อยุ่อย่างเด็ดขาดโดยไม่ปล่อย โอกาสให้กลับใจมอบตัวต่อ ทางราชการอีกต่อไป	(17) 5.59	(51) 16.78	(23) 7.57	(62) 20.39	(151) 49.67	(304) 100
5.	โจรผู้ร้ายที่ทำการปล้นจี้ หรือฆาตกรรมชาวบ้าน ควรจะลงโทษประหารชีวิต ควมมาตรา 21 ทุกคน	(5) 1.64	(16) 5.26	(23) 7.57	(78) 25.66	(182) 59.87	(304) 100
6.	การชุมนุมประท้วงของกลุ่มต่างๆ ต้องให้ตำรวจคอมมานโดเข้า ทำการปราบปรามเพื่อเป็นตัวอย่าง ไม่ให้มีการชุมนุมประท้วง อีกต่อไป	(9) 6.25	(61) 20.07	(41) 13.49	(83) 27.30	(100) 32.89	(304) 100

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร					
		ค่าสุด					รวม
		1	2	3	4	5	
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
7.	ถ้าท่านมีอำนาจท่านจะห้าม ผู้ชายทุกคนไว้ผมยาวและ แต่งตัวฉาบ	(26) 8.55	(40) 13.16	(50) 16.45	(63) 20.72	(125) 41.12	(304) 100
8.	ท่านเห็นควยหรือไม่ว่าประเทศ ไทยควรปกครองด้วยระบบทหาร เพราะทหารมีระเบียบวินัยที่ เคร่งครัด	(14) 4.61	(55) 18.09	(49) 16.12	(32) 26.97	(104) 34.21	(304) 100

จากคำถามในตารางที่ 19 แสดงว่า คะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่นิยมการใช้อำนาจ
เด็ดขาดอยู่ในระดับสูง (4) และสูงสุด (5) คือระดับ 4 และ 5 ทุกข้อ

ตารางที่ 20.

การออนนอมยอมจำนวนต่อผู้มีอำนาจของผู้นำกลุ่มเกษตรกร (อ.3)

ขอ	คำถาม	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร					รวม
		ต่ำสุด				สูงสุด	
		1	2	3	4	5	
ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ		
9.	การที่นายกรัฐมนตรีสามารถใช้อำนาจตามมาตรา 21 ได้ทุกประการนั้นเป็นสิ่งที่เหมาะสมกับสถานการณ์ในขณะนี้	(6)	(40)	(26)	(83)	(149)	(304)
		1.97	13.16	8.55	27.30	49.01	100
10.	คามหลักการของการปกครองแบบประชาธิปไตยที่ดีคือว่าประชาชนเป็นนายและผู้ปกครองเป็นผู้รับใช้นั้นไม่เหมาะสมกับบ้านเมืองเรา เพราะผู้ปกครองควรเป็นนายและประชาชนควรเป็นผู้รับใช้	(57)	(94)	(62)	(37)	(54)	(304)
		18.75	30.92	20.39	12.17	17.76	100

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร					
		ต่ำสุด					รวม
		1	2	3	4	5	
ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ		
11.	ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับ สหภาพที่ทว่า" เคนตามหลังผู้ ใหญ่สุนัขไม่กัด"	(19) 6.25	(54) 17.76	(50) 16.45	(94) 30.92	(87) 28.62	(304) 100
12.	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่เราควร เชื่อฟังหรือมีความคิดเห็นสอดคล้อง คล่องกับผู้มีอำนาจมีจะนั้นจะ ทำให้ตนเองเดือดร้อนได้	(46) 15.13	(108) 35.53	(71) 23.36	(47) 15.46	(32) 10.53	(304) 100

จากคำถามในตารางที่ 20 แสดงว่า ในข้อ 9 คะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่เห็นด้วยกับการร่อนนอมยอมจำนวนต่อผู้มีอำนาจอยู่ในระดับสูง (4) และสูงสุด (5) คือ ร้อยละ 27.30 และร้อยละ 49.01 ตามลำดับ ส่วนในข้อ 10 และ 12 อยู่ในระดับกลาง (3) และต่ำ (2) คือ ร้อยละ 20.39, ร้อยละ 30.92 และ ร้อยละ 23.36, ร้อยละ 35.53 ตามลำดับ สำหรับข้อ 11 อยู่ในระดับสูง (4) ร้อยละ 30.92 และ ระดับสูงสุด (5) ร้อยละ 28.62

ตารางที่ 21

การไม่ยอมรับความเสมอภาคของบุคคลของผู้นำกลุ่มเกษตรกร (อ 4)

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร					
		ต่ำสุด					รวม
		1	2	3	4	5	
ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ		
13.	กล่าวกันว่าทุกคนเกิดมาเท่ากัน ไม่ว่าจะเป็นผู้ดีหรือยากก็เท่ากัน นั่นไม่เป็นความจริง เพราะผู้ดี เป็นคนชั้นสูง แต่ยากจนเป็นคน ชั้นต่ำ	(58) 19.08	(97) 31.91	(61) 20.07	(49) 16.12	(39) 12.83	(304) 100
14.	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า ส.ส. ชายมีความสามารถเหนือกว่า ส.ส.หญิง	(23) 7.57	(106) 34.87	(59) 19.41	(62) 20.39	(54) 17.76	(304) 100
15.	ผู้แทนราษฎรมีสิทธิเหนือกว่า ราษฎร เพราะเป็นผู้แทนของ ประชาชน	(49) 16.12	(106) 34.87	(44) 14.47	(68) 22.37	(37) 12.17	(304) 100

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร					รวม
		ต่ำสุด				สูงสุด	
		1	2	3	4	5	
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
16.	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าผู้มีเงินมากกว่าควรจะมีสิทธิมีเสียงมากกว่าคนจน	(77) 25.33	(119) 39.14	(47) 13.46	(30) 9.87	(31) 10.20	(304) 100

จากคำถามในตารางที่ 21 แสดงว่าคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่ยึดมั่นในความเสมอภาคของบุคคลนั้น อยู่ในระดับต่ำ (2) ทุกข้อ คือ ร้อยละ 31.91 , ร้อยละ 34.87 ร้อยละ 34.87 และ ร้อยละ 39.14 ตามลำดับ หมายความว่าไม่เห็นด้วยกับความไม่เสมอภาคนั่นเอง และในข้อ 16 ยังมีส่วนที่อยู่ในระดับต่ำสุด (1) ถึง ร้อยละ 25.33 ส่วนในข้อ 14 และ 15 มีคะแนนอยู่ในระดับสูง (4) ด้วยคือ ร้อยละ 20.39 และ ร้อยละ 22.37 ตามลำดับ ข้อ 13 มีคะแนนอยู่ในระดับกลาง (3) ด้วยคือ ร้อยละ 20.07

ตารางที่ 22

การนิยมนับถือในตัวบุคคลมากกว่าหลักของเหตุผลของผู้นำกลุ่มเกษตรกร (อ. 5)

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร					รวม
		ต่ำสุด				สูงสุด	
		1	2	3	4	5	
ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ		
17.	ในบรรดานายกรัฐมนตรีในอดีต จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็น นายกรัฐมนตรีที่คิดที่สุดเพราะ ท่านมีความเข้มแข็งเด็ดขาด	(8) 2.63	(36) 11.84	(36) 11.84	(102) 33.55	(122) 40.13	(304) 100
18.	สาเหตุที่พรรคการเมืองไทย ไม่มีความมั่นคงเพราะขาด หัวหน้าพรรคที่มีอำนาจบารมี มาก ๆ	(31) 10.20	(94) 30.92	(66) 21.71	(53) 17.43	(60) 19.74	(304) 100
19.	นโยบายของรัฐบาลหรือ กฎหมายยอมไม่มีความสำคัญ ถ้าขาดผู้นำที่เข้มแข็งเด็ดขาด	(9) 2.96	(30) 9.87	(30) 9.87	(111) 36.51	(124) 40.79	(304) 100

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร					
		ต่ำสุด				สูงสุด	รวม
		1	2	3	4	5	
ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ		
20.	งานของกลุ่มเกษตรกรจะสำเร็จหรือล้มเหลวมีได้ขึ้นอยู่กับสมาชิกของกลุ่มแค่ไหนขึ้นอยู่กับความสามารถของหัวหน้ากลุ่มเพียงผู้เดียว	(50) 16.45	(127) 41.78	(28) 9.21	(47) 15.46	(52) 17.11	(304) 100

จากคำถามในตารางที่ 22 แสดงว่า ในข้อ 17 และ 19 คะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่นิยมนับถือตัวบุคคลมากกว่าหลักของเหตุผลอยู่ในระดับสูง (4) และสูงสุด (5) กล่าวคือ ร้อยละ 33.55, ร้อยละ 36.51 และ ร้อยละ 40.79 ส่วนในข้อ 18 อยู่ในระดับกลาง (3) และต่ำ (2) คือ ร้อยละ 21.71 และ ร้อยละ 30.92 ตามลำดับ สำหรับข้อ 20 อยู่ในระดับสูง (4) ร้อยละ 17.11 และระดับต่ำ (2) ร้อยละ 41.78

ตารางที่ 23

การนับถือระบบอาวุโสของผู้นำกลุ่มเกษตรกร (อ 6)

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร					
		ต่ำสุด				สูงสุด	รวม
		1	2	3	4	5	
ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ		
21.	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการที่ลูกน้องโตแยงหัวหน้ายอมเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม	(36) 11.84	(121) 39.80	(38) 12.5	(73) 24.01	(36) 11.84	(304) 100
22.	ไม่ว่าผู้ใหญ่จะทำถูกหรือผิดก็ตามผู้น้อยต้องเชื่อฟัง	(64) 20.05	(157) 51.64	(30) 9.87	(23) 7.57	(30) 9.87	(304) 100
23.	ผู้ที่สมควรจะเป็นหัวหน้าไม่ว่าจะเป็นหัวหน้าหมู่บ้านหรือหัวหน้าพรรคการเมืองก็ตามควรเป็นผู้สูงอายุจึงเหมาะสม	(31) 10.20	(140) 46.05	(45) 14.80	(46) 15.13	(42) 13.82	(304) 100
24.	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าที่วาทามประเพณีไทยผู้น้อยต้องเชื่อฟังผู้ใหญ่เพราะผู้ใหญ่อาบนํ้าร้อนมาก่อน	(12) 3.95	(73) 20.01	(40) 13.16	(105) 34.54	(74) 24.34	(304) 100

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร					
		ต่ำสุด				สูงสุด	รวม
		1	2	3	4	5	
ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ		
25.	"ผู้อาวุโสมากยอมเป็นผู้ที่มีความสุขุมรอบคอบมากกว่าผู้อาวุโสน้อย" ค่ากลาวนี้ท่านเห็นด้วยหรือไม่	(11) 3.62	(67) 22.04	(32) 10.33	(114) 37.5	(80) 26.32	(304) 100

จากคำถามในตารางที่ 23 แสดงว่า ในข้อ 21 และข้อ 23 คะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่ยอมรับนับถือระบบอาวุโสอยู่ในระดับสูง (4) และต่ำ (2) คือ ร้อยละ 24.01 , ร้อยละ 15.13 และ ร้อยละ 39.80, ร้อยละ 46.05 ตามลำดับ ส่วนในข้อ 22 อยู่ในระดับต่ำ (2) ร้อยละ 51.64 และระดับต่ำสุด (1) ถึง ร้อยละ 20.05 สำหรับข้อ 24 และ 25 อยู่ในระดับสูง (4) และสูงสุด (5) คือ ร้อยละ 34.54, ร้อยละ 37.50 และ ร้อยละ 24.34, ร้อยละ 26.32 ตามลำดับ

ตารางที่ 24

การไม่ยอมรับความแตกต่างในการใช้สิทธิเสรีภาพของบุคคลของผู้นำกลุ่มเกษตรกร (อ 7)

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร					รวม
		ค่าสุด				สูงสุด	
		1	2	3	4	5	
ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ		
26.	ท่านเห็นควยหรือไม่กับคำกล่าวที่ว่า "หากหนังสือพิมพ์ลงข่าวขัดแย้งกับนโยบายของรัฐบาล รัฐบาลควรปิดหนังสือพิมพ์นั้นเสีย เพราะถ้าปล่อยไว้จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อรัฐบาลได้"	(29) 9.54	(77) 25.33	(56) 18.42	(80) 26.32	(62) 20.39	(304) 100
27.	คนที่ได้เสียยับเยินพยายามและไ้วมยยาวไม่แสดงถึงวัฒนธรรมไทยที่ดีเลย	(40) 13.16	(72) 23.68	(26) 8.55	(79) 25.97	(87) 28.62	(304) 100
28.	ผู้ชายสิทธิเสรีภาพมากกว่าผู้หญิง เพราะผู้ชายแข็งแรงกว่าผู้หญิงตามธรรมชาติอยู่แล้ว	(25) 8.22	(90) 29.61	(35) 11.51	(89) 29.28	(65) 21.38	(304) 100

จากคำตอบในตารางที่ 24 แสดงว่า ในข้อ 26 และ 28 คะแนนของผู้นำกลุ่ม
เกณฑ์กรที่มีทัศนคติไม่ยอมรับความแตกต่างในสิทธิเสรีภาพของบุคคลอยู่ในระดับสูง (4)
และต่ำ (2) กล่าวคือ ร้อยละ 26.32, ร้อยละ 29.28 และ ร้อยละ 25.33, ร้อย
ละ 29.61 ตามลำดับ ส่วนในข้อ 27 อยู่ในระดับสูงสุด (5) ร้อยละ 28.62 และ
ระดับสูง (4) ร้อยละ 25.97

ตารางที่ 25

การยึดมั่นในค่านิยมแบบเดิมของผู้นำกลุ่มเกษตรกร (อ 8)

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร					รวม
		ต่ำสุด				สูงสุด	
		1	2	3	4	5	
ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ		
29.	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ว่ารัฐบาล จอมพลถนอม กิตติขจร คิดว่า รัฐบาลของ มรว. คึกฤทธิ์ ปราโมทย์	(21) 6.91	(67) 22.04	(101) 33.22	(62) 20.39	(53) 17.43	(304) 100
30.	หากชาวไร่ชาวนามีความเดือด ร้อนไม่ควรแก้ปัญหาด้วยการ เดินขบวนไปร้องเรียนรัฐบาล เพราะจะทำให้มีแต่ความวุ่น วายในบ้านเมือง	(22) 7.24	(57) 18.75	(35) 11.51	(101) 33.22	(89) 29.28	(304) 100
31.	ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับข้อความนี้ "คอมมิวนิสต์เป็นพวกขายชาติ มีแต่ความโหดร้ายทารุณต่อ ประชาชนต้องการให้ชาติไทย ตกเป็นทาสของชาติอื่น"	(62) 20.39	(58) 19.08	(31) 10.2	(52) 17.11	(101) 33.22	(304) 100

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ข้อ	คำถาม	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร					
		ต่ำสุด				สูงสุด	รวม
		1	2	3	4	5	
		ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
32.	รัฐบาลทหารเท่านั้นจะปราบ คอมมิวนิสต์ให้หมดไปจาก แผ่นดินไทยได้ เพราะทหาร เป็นผู้มีความเข้มแข็งเสียสละ	(19) 6.25	(53) 17.43	(32) 10.53	(71) 23.35	(129) 42.43	(304) 100

จากคำถามในตารางที่ 25 แสดงว่า คะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่มีความยึดมั่น
ในค่านิยมแบบเดิมแตกต่างกันไปตั้งแต่เงิน ในข้อ 32 อยู่ในระดับสูง (4) ร้อยละ 23.35 ระดับ
สูง (5) ร้อยละ 42.43 ข้อ 31 อยู่ในระดับสูงสุด (5) และต่ำสุด (1) คือ ร้อยละ 33.22
และ ร้อยละ 20.39 ตามลำดับ ส่วนข้อ 30 อยู่ในระดับสูง (4) ร้อยละ 33.22 ระดับสูงสุด
(5) ร้อยละ 29.28 สำหรับข้อ 29 อยู่ในระดับกลาง (3) ร้อยละ 33.22 และระดับต่ำ (1)
ร้อยละ 22.04

เพื่อให้เห็นร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกรตามระดับการมีวัฒนธรรมทาง
การเมืองแบบอำนาจนิยมเป็นรายข้อทั้งหมด 32 ข้อ จึงแสดงรวมยอดไว้ให้ดูในตารางที่ 27

ตารางที่ 26

ระดับวัฒนธรรมทางการ เมืองแบบอำนาจนิยมเป็นรายข้อทั้งหมด ของผู้นำกลุ่มเกษตรกร

ข้อ	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร									
	ต่ำสุด 1		2		3		4		สูงสุด 5	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
1.	12	3.9	27	8.88	30	9.87	103	33.88	132	43.44
2.	23	5.57	82	26.97	39	12.83	78	25.66	82	26.97
3.	24	7.89	57	18.75	33	10.86	77	25.35	113	37.17
4.	17	5.59	51	16.78	23	7.57	62	20.39	151	49.67
5.	5	1.64	16	5.26	23	7.57	78	25.66	182	59.87
6.	19	6.25	61	20.07	41	13.49	83	27.30	100	32.89
7.	26	8.55	40	13.17	50	16.45	63	20.72	125	41.12
8.	14	4.61	55	18.09	49	16.12	82	26.97	104	34.21
9.	6	1.97	40	13.16	26	8.55	83	27.30	149	49.01
10.	57	18.75	94	30.92	62	20.39	37	12.17	54	17.76
11.	19	6.25	54	17.76	50	16.45	94	30.92	87	28.62
12.	46	15.13	108	35.53	71	23.36	47	15.46	32	10.53
13.	58	19.08	97	31.91	61	20.07	49	16.12	39	12.83
14.	23	7.57	106	34.87	59	19.41	62	20.39	54	17.76
15.	49	16.12	106	34.87	44	14.47	68	22.37	37	12.17
16.	77	25.33	119	39.14	47	13.46	30	9.87	31	10.20
17.	8	2.63	36	11.84	36	11.84	102	33.55	122	40.13
18.	31	10.20	94	30.92	66	21.71	53	17.43	60	19.74
19.	9	2.96	30	9.87	30	9.87	111	36.51	124	40.79
20.	50	16.45	127	41.78	28	9.21	47	15.46	52	17.11

ตารางที่ 26

(ต่อ)

ข้อ	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกร									
	ต่ำสุด 1		2		3		4		5 สูงสุด	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
21.	36	11.84	121	39.80	38	12.5	73	24.01	36	11.84
22.	64	20.05	157	51.64	30	9.87	23	7.57	30	9.87
23.	31	10.20	140	46.05	45	14.80	46	15.13	42	13.82
24.	12	3.95	73	20.01	40	13.16	105	34.54	74	24.34
25.	11	3.62	67	22.04	32	10.53	114	37.5	80	26.32
26.	29	9.54	77	25.33	56	18.42	80	26.32	62	20.39
27.	40	13.16	72	23.68	26	8.55	79	25.97	87	28.62
28.	25	8.06	51	16.45	35	11.51	89	29.23	65	21.38
29.	21	6.91	47	15.16	101	33.22	62	20.35	53	17.43
30.	22	7.24	57	18.75	35	11.51	101	33.22	39	12.60
31.	62	20.39	58	19.08	31	10.2	52	17.11	101	33.22
32.	19	6.25	53	17.43	32	10.53	71	23.35	129	42.43

ระดับการมีวัฒนธรรมทางการ เมืองของผู้นำกลุ่มเกษตรกรกับภูมิสำเนา

ในการศึกษาวิจัยวัฒนธรรมทางการ เมืองของผู้นำกลุ่มเกษตรกรภาคกลางนี้ ผู้วิจัยได้แยกประชากรในการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ได้แก่ ผู้นำกลุ่มเกษตรกรในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร ส่วนที่ 2 ได้แก่ ผู้นำกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดภาคกลาง ความเขตเกษตรกรรมทั้งหมดยกเว้นจังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วย 9 จังหวัด เหตุผลสำคัญในการแยกประชากรที่จะวิจัยออกเป็น 2 ส่วนดังกล่าว เพราะผู้วิจัยได้ตั้งข้อสังเกตไว้ว่าระหว่างจังหวัดกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นศูนย์กลางเกือบทุกสิ่งทุกอย่างของประเทศไทย กับจังหวัดอื่น ๆ ในภาคกลางนั้นผู้ที่อยู่ในกรุงเทพมหานครน่าจะได้มีการเรียนรู้แนววิธีการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยมากกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนรู้จากสื่อมวลชนต่าง ๆ ทั้งหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ตลอดจนสถาบันหรือชมรมที่จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ตั้งสมมุติฐานในการวิจัยว่า "ผู้นำกลุ่มเกษตรกรกรุงเทพมหานครมีระดับวัฒนธรรมทางการ เมืองแบบประชาธิปไตยสูงกว่าผู้นำกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดอื่นในภาคกลางด้วยกัน ผลจากการวิจัยปรากฏตามตารางที่ 27

ตารางที่ 27

เปรียบเทียบระดับการมีวัฒนธรรมทางการ เมืองของผู้นำกลุ่มเกษตรกรกับภูมิลำเนา

คะแนนรวมของสเกลการมี วัฒนธรรมทางการ เมือง แบบประชาธิปไตย	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกรตามภูมิลำเนา			
	กรุงเทพมหานคร		ต่างจังหวัด	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
สูงสุด 190 - 225	-	-	5	3.08
154 - 189	58	40.85	67	41.36
118 - 153	83	58.45	90	55.56
82 - 117	1	-	-	-
ต่ำสุด 45 - 81	-	-	-	-
รวม	142	100	162	100

$$t = -1.22, \quad t.05(\infty)df. = -1.645, \quad t.95(\infty)df = 1.645$$

จากข้อมูลในตารางที่ 27 แสดงให้เห็นว่าคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร กับเขตต่างจังหวัด มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย อยู่ในระดับกลางและสูง กล่าวคือ ร้อยละ 58.56 และ ร้อยละ 40.85, ร้อยละ 41.36 ตามลำดับ และจะเห็นข้อแตกต่างเพียงเล็กน้อยสำหรับผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในกรุงเทพมหานครจะมีคะแนนอยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 0.70 แต่ในระดับสูงสุดกับต่ำสุดไม่มีเลย ส่วนผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในเขตต่างจังหวัด คะแนนในระดับสูงสุกร้อยละ 3.07 แต่ในระดับต่ำและต่ำสุดไม่มีเลยเป็นการแสดงว่า

ภูมิลำเนาของผู้นำกลุ่มเกษตรกรมิได้มีส่วนทำให้ผู้นำกลุ่มเกษตรกรมีระดับของวัฒนธรรมทางการเมืองต่างกันแต่อย่างใด และเมื่อพิจารณาในระดับคะแนนโดยละเอียด จะเห็นความแตกต่างกันอีกเล็กน้อยคือ ผู้นำกลุ่มเกษตรกรในเขตต่างจังหวัดมีแนวโน้มที่จะมีระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยสูงกว่าผู้นำกลุ่มเกษตรกรในเขตกรุงเทพมหานครเล็กน้อย แต่ไม่ถึงว่ามีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้เมื่อทำการทดสอบด้วย t -test ผลปรากฏว่าความแตกต่างในเรื่องภูมิลำเนาของผู้นำกลุ่มเกษตรกรในเขตกรุงเทพมหานครกับในเขตต่างจังหวัดมิได้มีผลทำให้ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของผู้นำกลุ่มเกษตรกรต่างกันแต่อย่างใด

แสดงว่าสมมุติฐานที่ตั้งไว้ไม่เป็นจริง ทั้งนี้อาจพิจารณาจากผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกครั้งที่ผ่านมา ปรากฏว่า ร้อยละ ของผู้ออกเสียงเลือกตั้งในเขตกรุงเทพมหานครต่ำกว่าในเขตต่างจังหวัดเกือบทุกครั้ง โดยเฉพาะในการเลือกตั้งครั้งสุดท้าย เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2518 ผู้ออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานครมีเพียง ร้อยละ 33.65 สูงกว่าจังหวัดเพชรบูรณ์ซึ่งมีผู้ออกเสียงเลือกตั้งต่ำสุดในประเทศไทยเพียงเล็กน้อย (ร้อยละ 32.18)

เพื่อให้เห็นเด่นชัดขึ้น ขอให้ดูตารางผู้มาใช้สิทธิในการออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2518 ของจังหวัดภาคกลาง ประถมถึงตารางที่ 28

¹ รายงานผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 26 มกราคม 2518 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สวนทองถิ่นกรมการปกครอง, 2518), หน้า 198 .

ตารางที่ 28

สถิติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร¹

(เมื่อวันที่ 26 ม.ค. 2518)

ลำดับที่	จังหวัด	ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	คิดเป็นร้อยละ
1.	กรุงเทพมหานคร	1,913,971	644,086	33.65
2.	ชัยนาท	162,528	90,052	55.41
3.	นนทบุรี	174,904	71,770	41.03
4.	ปทุมธานี	141,939	64,926	45.74
5.	ลพบุรี	311,869	108,804	34.89
6.	สระบุรี	219,439	91,064	41.05
7.	สิงห์บุรี	103,074	49,890	48.40
8.	อ่างทอง	130,108	61,285	47.10
9.	อุทัยธานี	117,378	59,609	50.78
10.	อยุธยา	355,861	127,886	41.81

ที่มา ปรับปรุงจาก กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย รายงานผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 26 มกราคม 2518

¹ เรื่องเดียวกัน .

เปรียบเทียบระดับการมีวัฒนธรรมทางการ เมืองของผู้นำกลุ่มเกษตรกรกับ เขตที่อยู่อาศัย

ในการที่ผู้วิจัยนำเขตที่อยู่อาศัยมาเป็นตัวแปรอิสระในการเปรียบเทียบระดับการมีวัฒนธรรมทางการ เมืองของผู้นำกลุ่มเกษตรกร โดยกำหนดระหว่างผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตชุมชนเมืองกับผู้ที่อยู่อาศัยอยู่นอกเขตชุมชนเมือง เพราะจากการสังเกตการณ์โดยทั่วไปทำให้เห็นได้ว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตชุมชนเมืองนั้นมีโอกาสที่จะได้รับข่าวสารต่าง ๆ ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมมากกว่าผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตชุมชนเมือง ซึ่งจะทำให้ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตชุมชนเมืองมีทัศนคติและแนวความคิดกว้างขวางกว่าผู้อยู่นอกเขตชุมชนเมือง ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานในการวิจัยประเด็นนี้ว่า "ผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในเขตชุมชนเมือง มีวัฒนธรรมทางการ เมืองแบบประชาธิปไตยสูงกว่าผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่อยู่นอกเขตชุมชนเมือง"

จากผลของการวิจัยปรากฏตามตารางที่ 29

ตารางที่ 29

เปรียบเทียบระดับการมีวัฒนธรรมทางการ เมืองแบบประชาธิปไตยกับ เขตที่อยู่อาศัย
ของผู้นำกลุ่มเกษตรกร

คะแนนรวมของสเกลการมีวัฒนธรรมทางการ เมืองแบบประชาธิปไตย	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกรตาม เขตที่อยู่อาศัย			
	ในเขตชุมชนเมือง		นอกเขตชุมชนเมือง	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
สูงสุด 190 - 225	1	1.45	4	1.70
154 - 189	30	43.48	95	40.43
118 - 153	38	55.07	135	57.45
82 - 117	-	-	1	0.43
ต่ำสุด 45 - 81	-	-	-	-
รวม	69	100	235	100

$$t = .41, t_{.05}(df) = -1.645, t_{.90}(df) = 1.645$$

จากข้อมูลในตารางที่ 29 แสดงให้เห็นว่าคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในเขตชุมชนเมืองกับนอกเขตชุมชนเมืองมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับกลางและสูง กล่าวคือร้อยละ 55.07, ร้อยละ 57.45 และ ร้อยละ 43.48 ตามลำดับ จะเห็นข้อแตกต่างเล็กน้อยสำหรับผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในเขตชุมชนเมืองซึ่งไม่มีคะแนนอยู่ในระดับต่ำและต่ำสุดเลย แต่กลับมีคะแนนในระดับสูงสุดร้อยละ 1.70 แต่ในระดับต่ำสุดไม่มีเลย

จากข้อมูลนี้แสดงให้เห็นว่าเขตที่อยู่อาศัยมีใ้ก่อให้เกิดความแตกต่างเกี่ยวกับระดับการมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของผู้นำกลุ่มเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญแต่อย่างใด

นอกจากนี้จากการทดสอบด้วย t -test ก็ยืนยันว่าผู้นำกลุ่มเกษตรกรทั้งสองกลุ่มที่อยู่อาศัยในเขตต่างกัน มีใ้ทำให้มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยต่างกัน

แสดงว่าสมมุติฐานที่ตั้งไว้ไม่เป็นจริง ทั้งนี้อาจอธิบายได้จากผลการวิจัยของ สมชัย รักวิจิตร เกี่ยวกับลักษณะการเป็นผู้นำท้องถิ่น คือเป็นผู้ที่มีประสบการณ์นอกหมู่บ้านกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีประสบการณ์เกี่ยวกับชีวิตและความเป็นอยู่ในเมืองหรือชุมชนที่เจริญ เป็นผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมหรือมีความชำนาญในงานบางอย่าง ซึ่งการขาดประสบการณ์ในการอยู่ในเขตชุมชนเมืองหรือชนบทเขตนั้น จึงมีใ้

ระดับการมีวัฒนธรรมทางการเมืองของผู้นำกลุ่มเกษตรกร เปรียบเทียบกับระดับอายุ

จากผลงานการวิจัยของ สมชัย รักวิจิตร เกี่ยวกับลักษณะความเป็นผู้นำในหมู่บ้านทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปรากฏว่าในจำนวนผู้นำที่คัดเลือกมาทั้งหมด 155 คน มีผู้นำที่มีอายุต่ำกว่า 33 ปี ถึง 13 คน แสดงให้เห็นว่าค่านิยมดั้งเดิมของ

¹ สมชัย รักวิจิตร, ความเป็นผู้นำในหมู่บ้านทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย (กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยและพัฒนาทางการทหาร, 2514), หน้า 43.

ชาวบ้านที่นิยมยกย่องผู้มีอาวุโสให้เป็นผู้นำนั้น เริ่มจะมีการเปลี่ยนแปลงไป หันมายอมรับคนหนุ่มให้เป็นผู้นำมากขึ้นด้วยเหตุนี้ ในทางตรงข้ามจากการศึกษาของอานนท์ อภาภิรมเกี่ยวกับระบบค่านิยมของคนไทยระบุว่าคนไทยยังนิยมยกย่องผู้สูงอายุอยู่เสมอ และผู้สูงอายุก็มักจะมีค่านิยมแบบดั้งเดิม คือ การรวมอำนาจเบ็ดเสร็จไว้กับตนเองแต่เพียงผู้เดียว¹ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดระดับอายุของผู้นำกลุ่มเกษตรกรขึ้นเป็นตัวแปรอิสระประเด็นหนึ่ง เพื่อทำการศึกษาเปรียบเทียบว่า ระหว่างคนหนุ่มรุ่นใหม่กับผู้สูงอายุนั้นจะมีวัฒนธรรมทางการเมืองเหมือนกัน หรือแตกต่างกันอย่างไรและจากการสังเกตของผู้วิจัยเอง เห็นว่าระดับอายุที่พอจะแยกกว่าเป็นคนหนุ่มรุ่นใหม่กับผู้สูงอายุนั้น ควรจะอยู่ในระหว่างอายุ 35 ปี กับสูงกว่า 35 ปีขึ้นไป ทั้งนี้เพราะชาวบ้านทั่ว ๆ ไปมักจะถือว่าผู้ที่จะเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวนั้นควรจะมีอายุสูงกว่า 35 ปีขึ้นไป

สำหรับการตั้งสมมุติฐานเพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับวัฒนธรรมทางการเมืองของผู้มีอายุต่ำกว่า 35 ปี และสูงกว่า 35 ปีขึ้นไปนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าผู้นำที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี น่าจะถือได้ว่าเป็นคนรุ่นใหม่ที่มีความคิดก้าวหน้า เนื่องจากเติบโตขึ้นมาในระบอบที่สังคมไทยได้เปลี่ยนมาใช้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยแล้ว และประกอบกับเป็นช่วงที่สังคมไทยกำลังอยู่ในระยะของการเปลี่ยนแปลงค่านิยมและแนวความคิดต่างไปจากค่านิยมดั้งเดิมของไทยด้วย ผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานในการศึกษาประเด็นนี้ว่า "ผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยสูงกว่าผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่มีอายุสูงกว่า 35 ปี จากผลของการวิจัยปรากฏตามตารางที่ 30

¹ อานนท์ อภาภิรม, ลักษณะสังคมและปัญหาสังคมของไทย (กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2517), หน้า 22.

ตารางที่ 30

เปรียบเทียบระดับการมีวัฒนธรรมทางการ เมืองแบบประชาธิปไตยกับระดับอายุ
ของผู้นำกลุ่มเกษตรกร

คะแนนรวมของสเกล การมีวัฒนธรรม แบบประชาธิปไตย	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกรตามระดับอายุ			
	อายุต่ำกว่า 35 ปี		อายุสูงกว่า 35 ปี	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
สูงสุด 190 - 225	-	-	5	1.88
154 - 189	16	42.11	109	40.98
118 - 153	22	57.90	151	56.77
82 - 117	-	-	1	0.38
ต่ำสุด 45 - 81	-	-	-	-
รวม	38	100	266	100

$t = \frac{1.645 - 1.645}{\sqrt{0.95(1-0.95)}} = 0$

เมื่อเปรียบเทียบตามอายุระหว่างผู้มีอายุต่ำกว่า 35 ปี กับผู้มีอายุสูงกว่า 35 ปีนั้นอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน คือในระดับกลางและระดับสูง กล่าวคือผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี มีวัฒนธรรมทางการ เมืองแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับกลางร้อยละ 57.90 และระดับสูงร้อยละ 42.11 ส่วนในระดับสูงสุด, ต่ำและต่ำสุดไม่มีเลย สำหรับผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่มีอายุสูงกว่า 35 ปี มีวัฒนธรรมทางการ เมืองแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับกลางร้อยละ 56.77 และระดับสูงร้อยละ 40.98 ส่วนในระดับสูงสุดและต่ำมีร้อยละ 1.88 และ ร้อยละ 0.38 ตามลำดับ

จากผลการวิเคราะห์ที่แสดงว่าระดับอายุของผู้นำกลุ่มเกษตรกรไม่มีผลแตกต่างกันเกี่ยวกับระดับวัฒนธรรมทางการ เมืองแบบประชาธิปไตยแต่อย่างใด

นอกจากนี้เมื่อทำการทดสอบด้วย t-test ก็ยืนยันว่าระดับอายุของผู้นำกลุ่มเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่มก็กล่าวได้ว่ามีความแตกต่างกัน เกี่ยวกับระดับการมีวัฒนธรรมทางการ เมืองแบบประชาธิปไตยแต่อย่างใด ฉะนั้นสมมุติฐานที่ตั้งไว้จึงไม่เป็นความจริง

ทั้งนี้อาจอธิบายจากการสังเกตการณ์ได้ว่าสาเหตุที่ผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี มิได้มีระดับวัฒนธรรมทางการ เมืองแบบประชาธิปไตยสูงกว่าผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่มีอายุสูงกว่า 35 ปีนั้น เป็นเพราะว่าลักษณะของผู้นำนั้นมักจะมีความคิดเห็นก้าวหน้าและติดตามความเปลี่ยนแปลงของสังคมอยู่เสมอ ไม่วาจะเป็นผู้สูงอายุหรือไม่ก็ตาม ดังผลการวิจัยของ สมชัย รัถวิจิตร เกี่ยวกับลักษณะของผู้นำท้องถิ่นนั่นเอง

ระดับการมีวัฒนธรรมทางการ เมืองของผู้นำกลุ่มเกษตรกรกับระดับการศึกษา

จากการศึกษาของ พลศักดิ์ จิรไกรศิริ¹ ในเรื่องวัฒนธรรมทางการ เมืองของกรุงเทพมหานคร และ ทิมพันธุ์ นาคะตะ² สรุปว่า การศึกษามีส่วนช่วยเสริมสร้างระดับของการมีวัฒนธรรมทางการ เมืองแบบประชาธิปไตยให้สูงขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดระดับการศึกษาของผู้นำกลุ่ม เกษตรกรมาเป็นตัวแปรอิสระสำหรับศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีวัฒนธรรมทางการ เมืองโดยกำหนดแนวทางศึกษาตรงข้ามกับผลการวิจัยของ พลศักดิ์ จิรไกรศิริ ดังกล่าวมาแล้ว คือได้ตั้งสมมุติฐานว่า "ผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่มีพื้นฐานความรู้ค่าตัวอ่าน ป.7 มีวัฒนธรรมทางการ เมืองแบบอำนาจนิยมสูงกว่าผู้นำที่มีพื้นฐานความรู้สูงกว่าชั้นป.7"

¹ สมชัย รัถวิจิตร, ความเป็นผู้นำในหมู่บ้านทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย, หน้า 11

จากผลของการวิจัยปรากฏตามตารางที่ 31

ตารางที่ 31

เปรียบเทียบระดับการมีวัฒนธรรมทางการ เมืองแบบอ่านาจนิยมกับระดับการศึกษา
ของผู้นำกลุ่มเกษตรกร

คะแนนรวมของสเกลการ มีวัฒนธรรมทางการ เมือง แบบอ่านาจนิยม	ร้อยละของผู้นำกลุ่มเกษตรกรตามระดับการศึกษา			
	การศึกษาสูงกว่าชั้น ป.7.		การศึกษาต่ำกว่าชั้น ป.7.	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
สูงสุด 134.5 - 160	1	-	17	6.64
108.9 - 134.4	11	22.92	118	46.09
83.3 - 108.8	26	54.17	107	41.08
57.7 - 83.2	11	22.92	13	5.08
ต่ำสุด 32 - 57.6	-	-	1	0.39
รวม	48	100	256	100

$$t = -10.19, t_{.05}(2)df = -1.645, t_{.95}(2)df = 1.645$$

จากข้อมูลในตารางที่ 31 แสดงให้เห็นว่าคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่มีการศึกษาสูงกว่าชั้น ป.7 มีวัฒนธรรมทางการ เมืองแบบอ่านาจนิยมอยู่ในระดับกลางร้อยละ 54.17 และอยู่ในระดับสูงเพียงร้อยละ 22.92 ส่วนในระดับสูงสุดและต่ำสุดไม่มีเลย ส่วนคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่มีการศึกษาต่ำกว่าชั้น ป.7 มีวัฒนธรรม

ทางการเมืองแบบอำนาจนิยมอยู่ในระดับกลางร้อยละ 41.08 อยู่ในระดับสูง และสูง
สุดถึงร้อยละ 46.09 และ ร้อยละ 6.64 ตามลำดับ อยู่ในระดับต่ำสุดเพียงร้อยละ
0.39

และจากการทดสอบด้วย $t - test$ ผลปรากฏว่าผู้มีการศึกษาคำกว่า
ชั้น ป.7 มีระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบอำนาจนิยมสูงกว่าผู้มีการศึกษาสูงกว่าชั้น
ป.7 จึงเป็นการยืนยันสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่าเป็นจริง

ระดับการมีวัฒนธรรมทางการเมืองของผู้นำกลุ่มเกษตรกรระหว่างผู้มีตำแหน่งทางราชการ
กับผู้ไม่มีตำแหน่งทางราชการ

จากการศึกษาของผู้วิจัยพบว่าผู้นำกลุ่มเกษตรกรนั้น มีจำนวนไม่น้อยที่มีตำแหน่ง
ทางราชการด้วย เช่น ตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล เป็นต้น ดังนั้นผู้
วิจัยจึงเห็นว่าในการศึกษานี้สามารถจะแบ่งผู้นำกลุ่มเกษตรกรออกได้อีกเป็น 2 กลุ่ม
โดยถือคุณสมบัติของผู้ที่มีตำแหน่งทางราชการด้วยกับผู้ที่มีตำแหน่งเป็นผู้นำกลุ่มเกษตรกร
แต่เพียงอย่างเดียว

ข้อสังเกตอีกประการหนึ่งที่ทำให้ผู้วิจัยต้องการศึกษาเปรียบเทียบในประเด็น
นี้ เพราะผู้วิจัยเห็นว่าผู้ที่มีตำแหน่งทางราชการนั้น มักจะมีลักษณะของการวางตัวเป็น
เจ้าเป็นนายเหนือ คนธรรมดาทั่วไป¹ นอกจากนี้จากการศึกษาของ พัทยา สายหู
ในรายงานศึกษาผู้นำท้องถิ่นในเขตพัฒนาภาคใต้² ปรากฏว่าผู้นำที่มีตำแหน่งทาง
ราชการ เช่น กำนันผู้ใหญ่บ้านนั้น มักเป็นผู้มีบุคลิกเข้มแข็งมีอิทธิพลในการชักนำชาว
บ้านมาก ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานในการศึกษาประเด็นนี้ว่า " ผู้นำกลุ่มเกษตรกร
ที่ดำรงตำแหน่งทางราชการควรมีระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบอำนาจนิยมสูงกว่า
ผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่ไม่มีตำแหน่งประจำทางราชการ"

¹ ไพฑูริย์ เครือแก้ว, ลักษณะสังคมไทย, หน้า 98 - 100.

² พัทยา สายหู, รายงานการศึกษาผู้นำท้องถิ่นในเขตภาคใต้,

จากผลของการวิจัยปรากฏตารางที่ 32

ตารางที่ 32

เปรียบเทียบระดับการมีวัฒนธรรมทางการเมืองของผู้นำกลุ่มเกษตรกรระหว่างผู้นำ
กลุ่มเกษตรกรที่มีตำแหน่งทางราชการกับไม่มีตำแหน่งทางราชการ

คะแนนรวมของสเกลการมี วัฒนธรรมทางการเมือง แบบอำนาจนิยม	รอยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกรตามตำแหน่ง			
	มีตำแหน่งทางราชการ		ไม่มีตำแหน่งทางราชการ	
	คน	รอยละ	คน	รอยละ
สูงสุด 134.5 - 160	10	7.75	7	4.0
108.9 - 134.4	57	44.19	72	41.14
83.3 - 108.8	53	41.09	80	45.71
57.7 - 83.2	9	6.98	15	8.57
ต่ำสุด 32 - 57.6	-	-	1	0.57
รวม	129	100	175	100

$t = 1.83$, $t_{.05}(∞)df = -1.645$, $t_{.95}(∞)df = 1.645$

จากตารางในข้อมูลนี้ แสดงว่าคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่มีตำแหน่งประจำทางราชการกับผู้ไม่มีตำแหน่งประจำทางราชการอยู่ในระดับกลางและสูง กล่าวคือ ร้อยละ 41.09, ร้อยละ 45.71 และ ร้อยละ 44.19, ร้อยละ 41.14 ตามลำดับ แต่ผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่มีตำแหน่งทางราชการมีคะแนนอยู่ในระดับสูงสุกร้อยละ 7.75 ในระดับต่ำเพียงร้อยละ 6.98 และในระดับต่ำสุดไม่มีเลย ในขณะที่ผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่ไม่มีตำแหน่งทางราชการมีคะแนนในระดับสูงสุกร้อยละ 4 ในระดับต่ำและต่ำสุกร้อยละ 8.57 และ ร้อยละ 0.57 ตามลำดับ

เมื่อทำการทดสอบด้วย χ^2 - test ปรากฏว่าค่าของ χ^2 ที่ไคยอมรับถึงการที่ผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่มีตำแหน่งทางราชการ มีระดับวัฒนธรรมทางการ เมืองแบบ อานาจนิยมสูงกว่าผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่ไม่มีตำแหน่งทางราชการ

ฉะนั้นสมมุติฐานที่ตั้งไว้จึงเป็นจริง

ระดับการมีวัฒนธรรมทางการ เมืองของผู้นำกลุ่มเกษตรกรกับระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง

ตามข้อบังคับของการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรนั้น ได้กำหนดไว้ว่ากลุ่มแต่ละกลุ่มจะเลือกตั้งคณะกรรมการ เพื่อทำหน้าที่บริหารงานของกลุ่มได้ 5 คน กรรมการที่เลือกตั้งขึ้นนี้มีอายุ ทำงานคราวละ 1 ปี เมื่อครบ 1 ปีแล้วจะต้องมีการเลือกตั้งใหม่ แต่ผู้ที่เคยเป็นกรรมการ มาก่อนก็มีสิทธิได้รับเลือกตั้ง เพื่อบริหารงานต่อไปได้

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเห็นว่าผู้นำกลุ่มเกษตรกร (คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกร) ที่มีโอกาสได้รับเลือกตั้ง เพื่อทำหน้าที่บริหารงานมากกว่า 1 ปีขึ้นไปนั้น น่าจะได้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารงานของกลุ่มตามแนวทางประชาธิปไตยได้มากขึ้น

¹ ข้อบังคับของกลุ่มเกษตรกร, เรื่องเดียวกัน

และปัจจัยนี้อาจจะช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้นำกลุ่มเกษตรกรดังกล่าวมีแนวความคิด
ตลอดจนทัศนคติที่เอื้ออำนวยต่อการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยมากขึ้น ผู้วิจัย
จึงได้ตั้งสมมุติฐานเพื่อพิสูจน์ข้อสังเกตดังกล่าวข้างต้นว่า "ผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่ดำรง
ตำแหน่งในกลุ่มมากกว่า 1 ปีขึ้นไป มีระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย
สูงกว่าผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่ดำรงตำแหน่งในกลุ่มต่ำกว่า 1 ปี"

จากผลของการวิจัยปรากฏผลดัง ตารางที่ 33

ตารางที่ 33

เปรียบเทียบระดับการมีวัฒนธรรมทางการเมืองของผู้นำกลุ่มเกษตรกรกับระยะเวลา
ในการดำรงตำแหน่ง

คะแนนรวมของสเกลการมี วัฒนธรรมทางการเมือง แบบประชาธิปไตย	ร้อยละของคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกรตามอายุงาน			
	เวลาทำงานมากกว่า 1 ปี		เวลาทำงานต่ำกว่า 1 ปี	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
สูงสุด 190 - 225	3	2.50	2	1.09
154 - 189	52	43.33	73	39.67
118 - 153	64	53.33	109	59.24
82 - 117	1	0.83	-	-
ต่ำสุด 45 - 81	-	-	-	-
รวม	120	100	184	100

$$t = 0.88, t_{.05}(98)df. = -1.645, t_{.95}(98)df. = 1.645$$

จากข้อมูลในตารางที่ 33 แสดงว่าคะแนนของผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่ดำรงตำแหน่งในกลุ่มมากกว่า 1 ปี กับผู้ที่ดำรงตำแหน่งในกลุ่มต่ำกว่า 1 ปี มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับกลางและสูง กล่าวคือ ร้อยละ 53.33 , ร้อยละ

59.24 และ ร้อยละ 43.33, ร้อยละ 36.67 ตามลำดับ นอกจากนี้ผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่
 ดำรงตำแหน่งในกลุ่ม มากกว่า 1 ปีนั้น ยังมีคะแนนในระดับสูงสุดและต่ำ คือร้อยละ 2.50
 และร้อยละ 0.83 ส่วนในระดับต่ำสุดไม่มีเลย สำหรับผู้นำกลุ่มเกษตรกรที่ดำรงตำแหน่งใน
 กลุ่มต่ำกว่า 1 ปีนั้น มีคะแนนอยู่ในระดับสูงสุดร้อยละ 1.09 แต่ในระดับต่ำและต่ำสุดไม่มีเลย

เมื่อทำการทดสอบด้วย t -test ปรากฏว่าค่าของ t ที่ได้คือ 0.88 นั้นแสดง
 ให้เห็นว่าผู้นำกลุ่มเกษตรกรทั้งสองกลุ่มตัวอย่างนี้มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย
 อยู่ในระดับเดียวกัน

ฉะนั้นจึงแสดงว่าสมมุติฐานที่ตั้งไว้นั้นไม่เป็นความจริง ซึ่งอาจอธิบายได้ว่าเป็นเพราะ
 ผู้ที่จะเป็นผู้นำนั้น มีลักษณะพิเศษประจำตัวดังผลการวิจัยของ สมชัย รักวิจิตร¹ กล่าวคือ
 เป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น มีความรู้กว้างขวาง มีประสบการณ์ในการทำงานมาก ดังนั้นเมื่อเข้า
 มาทำงานในกลุ่มเกษตรกร ในฐานะผู้นำกลุ่มเกษตรกรตามแนวทางประชาธิปไตยได้ก็ จึงไม่มี
 ความแตกต่างกับผู้ดำรงตำแหน่งมานานกว่า หรือจะมีความแตกต่างบ้างก็เพียงเล็กน้อยเท่านั้น
 ไม่ทำให้มีนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใด

¹ สมชัย รักวิจิตร, ความเป็นผู้นำในหมู่บ้านทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของ
 ประเทศไทย, หน้า 11.

สรุป ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลสนามในบทนี้ โดยแสดงผลการวิเคราะห์เป็น ร้อยละ และทำการทดสอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรอิสระด้วย t -test นั้น จะเห็นได้ ชัดเจนว่า ลักษณะของคะแนนที่ปรากฏออกมาตามแบบสอบถามนั้น ไม่ว่าจะ เป็นแบบประชาธิปไตยหรือแบบอำนาจนิยม จะมีลักษณะที่ค่อนข้างไปทางผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีพของผู้นำเกษตรกรเองเป็นส่วนมาก หมายความว่าคำถามใดที่มีลักษณะก่อประโยชน์ให้กับเกษตรกรมาก คำถามข้อนั้นก็จะมีคำตอบในลักษณะเห็นด้วยหรือเห็นด้วยอย่างมาก หรือถ้าหากเป็นคำถามที่ขัดกับผลประโยชน์ของเกษตรกร คำตอบก็มักจะเป็นไม่เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง นอกจากนี้ผู้นำเกษตรกรที่มีความลังเลไม่แน่ใจก็มักจะตอบว่า ไม่มี ความเห็น ซึ่งผลสรุปโดยละเอียดตามสมมุติฐานของการศึกษาวิจัยที่ตั้งไว้นั้น จะได้อีกแล้ว โดยละเอียดในบทต่อไป